

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a1

Tema: Sveriges tidiga handel med Europa

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll	Den europeiska epokindelningen utifrån ett kronologiskt perspektiv. Förhistorisk tid, forntiden, antiken, medeltiden, renässansen och upplysningstiden med vissa valda förändringsprocesser och fördjupningar. Historiskt källmaterial som speglar människors roll i politiska konflikter, kulturella förändringar och ekonomiska system.
Betygskriterium (E)	Eleven redogör översiktligt för viktiga händelser och processer inom den tidiga handeln samt kan med viss säkerhet identifiera och använda historiska källor.

[Gy11, Historia, Källa: Historia 1a1]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till handelns historia (10 min)

- Presentera perioden vi skall studera, inklusive de viktigaste aktörerna i Sveriges tidiga handel.
- Diskutera handelns betydelse för samhällsutveckling och kulturutbyte.
- Förklara hur handelsvägar och handelsländer formade Sveriges ekonomi.
- Ställ frågor för att aktivera elevernas prior knowledge.

2. Källanalys (15 min)

- Presentera olika typer av källor som används för att studera tidig handel.
- Diskutera skillnaden mellan primär- och sekundärkällor.
- Ge eleverna exempel på källor att analysera.
- Gör en gemensam analys av en källa i klassen.

3. Gruppdiskussioner (15 min)

- Dela in eleverna i grupper och ge dem specifika teman inom handel.
- Be grupperna att diskutera och förbereda en kort presentation.
- Tillåta olika perspektiv under diskussionerna.
- Samla upp gruppdiskussionerna i en gemensam diskussion.

4. Avslutande reflektion (10 min)

- Sammanfatta dagens lektion.
- Fråga eleverna vad de lärt sig och hur handeln påverkat Sverige.
- Diskutera kopplingar till dagens ekonomiska situation.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Sveriges geografiska läge.** Sveriges strategiska läge i förhållande till kontinenten och hur detta har påverkat handelsmöjligheterna.
- **Tidigare handelsvägar.** Genomgång av viktiga handelsvägar och deras utveckling under olika tidsperioder.
- **Handelsvaror.** Vilka varor var viktigast i handeln och varför? analys av faktorer som efterfrågan och tillgång.
- **Kulturellt utbyte.** Hur handeln inte bara var ekonomisk utan också kulturell mellan olika folk och länder.
- **Historiska källor.** Betydelsen av att kunna identifiera och använda källor för en djupare förståelse av historiska händelser.

Ordkollen

Ord Förklaring

Handel Bytesprocessen av varor och tjänster mellan olika aktörer.

Källa En skriftlig eller muntlig källa som används för att samla information.

Epok En bestämd tidsperiod med speciella kännetecken.

Etymologi

Från gammalsvenska "handla", vilket betyder att arbeta med händerna.

Kommer från latin "cāra" vilket betyder att ge eller att skänka.

Från grekiska "epokhē" som betyder "att stanna" eller "att hindra".

Diskussionsfrågor

- A. Hur påverkade Sveriges strategiska läge i Östersjön handel historiskt sett? Reflektera över både positiva och negativa aspekter.

- B. Vilken roll spelar kulturellt utbyte i handelns historia? Kan ni ge exempel?
- C. Måste vi fortfarande se på handel som en motor för kulturell utveckling? Diskutera med perspektiv från dagens värld.

Aktivitet

Eleverna delas in i mindre grupper och ska skapa en tidslinje över Sveriges handelsutveckling under medeltiden. De ska inkludera viktiga händelser och aktörer samt korta beskrivningar av varje punkt. Tidslinjen kan skapas digitalt eller på papper och presenteras kort för klassen. Denna aktivitet syftar till att sammanfatta och visualisera kunskapen från lektionen.

Exit-ticket

Frågor

1. Vad var den viktigaste varan i Sveriges tidiga handel?
2. Vilka länder handlade Sverige mest med under medeltiden?
3. Hur påverkade handeln Sveriges kulturella utveckling?

Svar

Det som exporterades mest var skinn och järn.

Sverige handlade mycket med Tyskland och hansastäderna.

Handeln ledde till kulturell kontakt och utbyte av idéer och traditioner.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats (2 sidor, A4) där de reflekterar över hur handelns utveckling under medeltiden fortfarande påverkar dagens ekonomi och samhälle. Eleverna ska använda minst tre källor, varav en ska vara en primärkälla.

Citat

"Handel och kultur är två sidor av samma mynt." – Okänd

Detta citat understryker vikten av handel, inte bara som en ekonomisk aktivitet utan också som en plattform för kulturellt utbyte och tillväxt. Det knyter an till lektionens syfte att förstå handels historia i relation till dess kulturella aspekter.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word – Skapar ett dokument.

- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)